

הכי
טבעי
שיש

עולם
החומרים
שבטבע

www.museum.il

מעצבת סגס סגס אילון

המוזיאון לתעשיית המשי והבד
המסורתית והמודרנית

www.museum.il

פלטו אוהבים חומרים טבעיים - לגעת בהם, להביט בהם, להריגש אותם. חומרים טבעיים מעוררים בנו תחושות ייחודיות, מעלים זיכרונות ילדות או אולי זכרון קדום שמלווה את הגנטיקה שלנו ועובר מדור לדור.

כל במבוק מאת המעצב Fratelli Campana מלומו.

במשך 40 שנה בנן ישראל במדבר, במשך 40 שנה חוו התמודדות עם אקלים מדברי לא פשוט: חום יובש כבד, קור יצי בלילה, החות, סופות חול וצוננות אינטנסיבית. עצם הרעיון מעורר בני השראה ורצון חזק לחקור את עולם החומרים שבהם עשה האדם שימוש יומיומי לצרכיו הבסיסיים להתחבר לעולם זה. עולם של אבק, עץ, צמר, כבשים ועיזים, דקלים, אדמה ובץ.

פלטו אוהבים חומרים טבעיים - לגעת בהם, להביט בהם, להריגש אותם. חומרים טבעיים מעוררים בנו תחושות ייחודיות, מעלים זיכרונות ילדות או אולי זכרון קדום שמלווה את הגנטיקה שלנו ועובר מדור לדור.

לנס שישישים מחמו הדלפה

בהשראת הפאבולות - שכבות העץ בברזיל, שם נולדו, חי ועיצב את דרכם. הכיכא עשוי מהחתיכות עץ שגבות והסודקות בעבודת יד, ולכן כל כיסא ייראה שונה מקודמו. לו מוצרי ה- Blow Up לחברת 'אלטו' - קני במבוק פשוטים לכאורה המרכיבים קירות, שרפרפים, שאלחוח וסוה לא.

קירות ה- TransNematic המוצרחה חוימבאט עשויות לצמחי אופנועים ישנים המשלבים אריזה הנעשית בידי אורגני ויטנאוס מסורתיים.

המוצרים של האחים קמפנה ומכרים בסכומים בנאהים על ידי חברת העיצוב המובילות זה לא בדיוק התקציב של הצרכן הממוצע, וכמוכן, באופן פרדוקסלי, המחיר אינו תואם את 'הזבל' שממנו מיוצרים המוצרים.

עם זאת הכוונת המנחה של מעצבים מובילים משפיעת גם על מעצבים צעירים ומוכשרים לחקור, לפתח וליצור מוצרים נוספים ומעניינים.

מעצבת מוצר מעניינת המתמחה בעיצוב בר-קיימא היא עליקה אלה. עד סיל זכתה באות של כבוד על 'עבודת האדמה' שלה בבאנלה ה-23 לעיצוב בלובליאנה.

לדבריה הרעיון עלייה את עבודתה היה המשפטי 'מעפר באת ואל עפר תשוב'.

מוצריה עשויים מפסולת חקלאית או פסולת בניין, חומרים שכרם לא השאקעה אורגנית יצור בתהליך עבודתה שילבה מחדות בניה באדמה ובבץ. בתהליך היצור ניתן להרטיב, ללשן ולדחוס את החומר לתבניות בצורות שונות. בהתאם לשימוש הסופי במצור, ומה קורה בסוף השימוש במוצר, מחדרים אותו לאדמה, שם הוא מתפרק וחוזר למסורת;

שילון סבון, לוחית סבון

חזרה למסורות

בניין העכשווי מצרים בקצב מסחרר, יום-יום, חומרים חדשים, פיתוחים ותרבות חדשות, פיתוח מוצרים אלה הולך יד ביד עם פיתוח טכנולוגיית הייצור.

הטכנולוגיה העכשווית מפלחה לרמות את החומרים הטבעיים והדבר משרת את נטייתנו לעשות שימוש בחומרים 'המכבידים'. גם אם חובר בחומר מחוץ, מיוצרי חומר שרתן להיות על הרצפה או להפח בו את קירות ביתנו. קנה שמעורר בנו תחושות וזיכרונות ואנו יכולים לשאוב מהחוקרת לעד.

זאת משמעות עידן 'האינסטנט' שמכתב קצב החיים התהדתי שלנו.

בתחילת המאה ה-21 נוצר בעולם צורך חדש, שנולד מתוך תובנה ברוחה שחיבים למצוא אלטרנטיבות אחרות לחומרי הפלסטיק המזהמים ומדללים את משאבי הטבע האלטרנטיבי שתחלפה, שלא תזהם את מקורות החיים שלנו. את המים, האוויר והקרקעות. מתוך צורך זה נולדו פתרונות מוצרים חדשים, המצליחים למזוח את גבולות החומר למקומות חדשניים אך עם זאת התחזקה הכוונה האנושית להזרה לטבע. חזרה לשימוש בחומרים הקיימים בטבע וחזרה לשימוש בטכניקות ייצור מסורתיות.

כשנים האחרונות אנו עדים להתחבת ממה או 'טרנד' בעולם העיצוב של פיתוח מוצרים שימושיים יומיומיים, אבזורים רהיטים ועוד בטכניקות ייצור מסורתיות, צי מוצרים מובילים בעולם כמו גם המעצבים צעירים פחות יריעים.

שאריות עץ, בוך ופסולת חקלאית

אותו הדגמאח המלטות 'טרנד' החדש הוא עיצוב המוצרים של האחים קמפנה - Campana Brothers - זוג אחים ברזילאים העוסקים בעיצוב מוצר לחברת מובילות בעולם העיצוב העיקרית שבהם היא חברת EDRA.

האחים קמפנה השתילו לתורנם כבר לפני כמעט שני עשורים את תרבות הרחוב הברזילאי, את מדיקה יותר, פסולת הרחוב הברזילאית, לעיצוב מוצרים שונים ומעניינים.

חלק מפינתחי המצור שלהם מתבססים על חומרים טבעיים ועל שיטות ייצור מסורתיות כברזיל ברחבי העולם. כך למשל: Favela chair לחברת EDRA כסא שעוצב

כשנים האחרונות אנו עדים להתחבת ממה או 'טרנד' בעולם העיצוב של פיתוח מוצרים שימושיים יומיומיים, אבזורים, רהיטים ועוד בטכניקות ייצור מסורתיות, עיי מעצבים מובילים בעולם

מסרה עבודה יד מאת עדיטל אלב
צילום: שיקן אפרים

הליפה נוצרת, מצומח
השייך למשפחת
הדלעות הצמח
נקטף ללא השפעה
מזיקה על האדמה,
משאיל הרבה שורשים
מאחוריו, מתרבה
וצומח במהירות.

Fernando Laposse יושב ליד חומרים שנוצב מחומר הליפה

לחמרים ולכלכל יומיומיים. עולים כי גם זכרונות מחקופת
לדתם, שבה ניסו להגבס קמחם מספים שונים על גבי
סיבי צמר גפן.

במהלך מחקר נילה המעצב שחיבור הפטרייה עם
סיבי פשתן יוצר ריאקציה המאפשרת את נידולה על
גבי שאריות של רשתות סיבים לנידול צמחים. הפטרייה
ניזונה מחומרים ים, ובסופו של תהליך מתהווה יריעת
טקסטיל קלילה, נמישה ואף אכילה.

את יריעות הפטרייה, המרכיבה את מסורת התלייה למשל,
היא הצליח לנדל במשך שבועיים לתוך תבנית שצור
מראש. בדרך זו מצליח המעצב ליצר מוצרים בני קיימא
- מוצרים אורגניים היכולים להיזרק לערמת הקומפוסט
הכיתית בבוא סוף הימים, ולהחפיק לחומרים סטנדרטים
באדמה.

פרויקטים כגון אלה מייצרים מודעות ומעודדים מעצבים
מוספים בארץ ובעולם לחלום, לחקור וליצור את הפרויקט
הבא המתחשב בסביבתו - פרויקט בריקסא.
א אפשר להתעלם מן העבודה שבמשך הזמן פרויקטים
מסוג זה ישיפיעו רבות על הרחל הצעירה שלנו ועל הרצון
שלנו להתחזק עולם מתחשב יותר.

אז לחתוף, מפרקים את החומר, מרטיבים, לשים
ומיצרים מוצרים חדשים.
גם בעבודתה Datewands מיישמת עדיטל את עקרונות
העיצוב בן-קיימא
בשיתוף פעולה מלא עם קהילת נשים מקופות הכנכה
מהגליל הפכה פמלות תקלאת של כפות תמרים.
בשיטות יצור מסורתיות, למוצרים שימושיים, כמו כפי
חאורה סלים ועוד.

חומרים אורגניים

כדיקת נבולת החומר נעשית, אם כך, בחומרים טבעיים
הנמצאים בסביבתנו היומיומת, ולרוב ללא השומות לב
סיוחרת מצידנו.

"לישה למשל, זוכרמל תמור גם, צפוף וסיבי המיועד
לקראף ולתיקון ממקלמה.

הליפה נוצרת מצמח השייך למשפחת הדלעות הצמח
נקטף ללא השפעה מזיקה על האדמה, משאר הרבה
שורשים מאחוריו, מתרבה צמח במהירות.

מעצב מוצר מיקינק בשם Fernando Laposse, חקר
את הצמח והביו שמדובר, למעשה, בצמח בריקסא
בעל תכונות ספינת נעושים, כידור קלילות סיבית
המייצרת מעבר אור נעשים דרכו וכוללת להתערבב עם
חומרים נוספים כמו כגון סיבי עץ המעליקים לו מרקם
מעניין ומחזקים אותו.

בתהליך היצור השמחו הליפות לריעות וחובות בחפירה
גסה וזול.

בצורה זאת ניתן היה לדחוס את החומר לתבניות,
לשלב ברהטי עץ וליצר מנחו אן ספור מוצרים
מעניינים, שימושיים ויומיומיים.

פיתוח מרתק נובף שייך למעצב הדני
Jonas Edvard (<http://jonasedvard.dk/work/myx/>)

יריעות הטקסטיל שפיתח "זרקוד" אותו, כאשר אף
מתבוננת בהן, לתקופות קדומות יותר, תקופות שבהן
"הטרנד" היה שימוש ביריעות עור גסות של יחית ללבוש

